

Predsednik Wilson v Parizu

Povod burno pozdravljen. Sestal se bo z italijanskim kraljem.

AMERIŠKI DELEGATI ZAGOVARJAJO UNIČENJE NEMŠKIH VOJNIH LADIJ.

Translation filed with the postmaster at Calumet, Michigan, on Dec. 20, 1918 as required by the act of Nov. 8, 1917.

Dec. 13. dec. — Predsednik Wilson je stopil na suho danes ob 12 popoldne med velikimi demonstracijami. To mesto je zasedel ob 4. uri za Pariz. Ko je pristal ob obali so francoske ameriške častne straže vojaško pripravile predsednika med zvokih, ki je igrala Star Spangled Banner in med burnimi klici velike množice.

Dohod v Pariz.

Pariz. — Ko se je predsednik Wilson pripeljal v Pariz soboto ob enajstih predpolno, je našel glavno mesto Francije morju slavlja, kakršnega je bilo, dugo ni videl francoski kralje, ki je zavito v ameriških zastavah. Ulica Bois de Boulogne je kolodvor, na katerem je bil Wilson iz vlaka in kjer ga sprejel predsednik Poincare z vseh strani francoske vlade, je bila natlačena ljudstva. Ljudje so bili na 25 frankov za okno v kolodvoru in ravno toliko, da so se sneli povspeti na kratko, da trotoarju in videti prihodnjega gosta.

Predsedniku so prirejali ovaciv v vsakem mestu med po jo, koder je drvil vlak proti Parizu. Na vsaki postaji je bila zbrana množica ljudi, ki so mahali z robcami in z zastavami, ko je vlak švignil mimo. Množica je bila tupatah z glasno zbrano z gručami ameriških vojakov, ki so se udeležili manj, manj.

Svečanosti v Parizu.

Pariz, 15. dec. — Pariz v svoji svetovni obleki je ostal pokonci na zadnjo noč. Bila je večja noč, kot je bila 11. novembra, ko je Pariz preživel znamenito noč. Mesto je plamenilo v morju luči in bakljade in vseh, trgi ter bulevardji so bili natlačeni ljudstva, ki je plesalo, koračilo in metalo sladkor. Trg La Concorde je bil spremenjen v veliko plesišče pod milim nebom. Vse te godbe so igrale najposlednejše komade in zabave ni bilo več ne kraja.

Vse to v čast predsedniku Wilsonu!

Wilson je prišel včeraj v Pariz v spremstvu grmenjem topov, ki so izstrelili 101 strel. Dva milijona oseb je sprejelo predsednika na trgu pred kolodvorom in na hodnikih ob ulici, ki drži do Muratove palače, v Wilsonove "Bele hiše" v Parizu. Na obeh straneh ulice, po kateri je pomikala predsednikova kočija, so stalo v vrstah 36.000 francoskih vojakov, ki so cvet francoske armade, dočim je bil za vojakov sleherni prostorček natlačen z ljudmi, ki so vihtevali klobuke, kape in zastavice, ozračje so pretresali s klici "Vive Wilson!" "Vive Amerique!" Wilson je držal klobuk v desno in se smehljalje priklanjal na desno in zdej na levo. Na soboto popoldne je bil Wilson

z ženo in delegati oficijelni gost francoskega predsednika Poincara v Palais de l'Elyze, kjer se je vršil banket. Poincare je na banketu nazdravil Wilsonu kot "presvetlejšemu demokratu", na katerega zrevses demokratski svet z največjim zaupanjem, in v imenu Francije se je zahvalil Ameriki in njenemu ljudstvu za vso pomoč, ki jo je zadnji velikodušno naklonilo francoskemu ljudstvu.

Wilson je odgovoril, da ga zelo veseli, ker se nahaja v Franciji in vse, kar je storil po volji in želji ameriškega ljudstva. Ameriške mu ljudstvu — je nadaljeval Wilson — ni dovolj, da je izvojevalo zmago, temveč hoče vtelesiti načela pravičnosti. Dejal je tudi, da si hoče ogledati razvaline, ki so jih naredile armade centralnih držav, in zrl bo na nje z ravno tako globokim ogorčenjem kakor zro Francozi in Belgijci in predno se podpiše mir, mora krivce zadeti pravična kazen.

Obisk delavskih organizacij.

Wilsona je obiskala tudi delegacija francoskih socialistov in mu izročila iskrene pozdrave in želje francoskega delavstva. Predsednik je odgovoril, da z veseljem sprejme njihove želje. Nato je nadaljeval: Svetovni mir, ki prinese svetu srečo in blaginjo, je nemogoč, dokler so v stanu ponoviti se krivice, ki so povzročile pravkar končano vojno. Bila je naravno ljudska vojna proti absolutizmu in militarizmu in ta dva sovražnika svobode morata izginiti s sveta. Po mojem mnenju samo načelo ni dovolj, temveč se morajo narodi združiti in z gotovimi določbami podpreti princip, na katerem hočejo videti bodoči mir. Upam, da so vsi treznomisleči in liberalni ljudje iste prepričanja.

Pariški občinski svet je sinoči soglasno podelil Wilsonu naslov "pariškega državljana."

Dane je obiskal Wilson Lafayetov grob in položil nanj venec.

Pariz, 18. dec. — Veliko važnost se pripisuje konferenci, ki jo bo imel predsednik z italijanskim kraljem, ki ima priti v Pariz v četrtek.

Znano je, da predsednik odobrava uzroke, radi katerih je Italija vstopila v vojno. Italija se ne strinja popolnoma z načrtom, katerega je po daljši preiskavi napravil politiknik House z ozirom na razširjenje italijanskega ozemlja, ki slovi popolnoma na pravični podlagi narodnega in jezikovnega principa.

Pariz, 18. dec. — Naj bližji predsednikovi svetovalci pravijo, da je tekom svojega štiridnevnega bivanja v Parizu predsednik našel vzroke, da spremeni svoje mnenje glede lige narodov, o kateri je kosodaj menil, da je neločljiva

Kaj Italijani delajo v naših krajih.

(Jug. Čas. Urad. Washinton, D.C.)

Iz Zagreba je dospel zaenajstiva vest, da je Narodno Veče v Zagrebu predložilo zavezniškim vladam zelo oster protest proti nasilni italijanski administraciji in surovemu postopanju italijanske vojske v okupiranih jugoslovanskih krajih. zlati v Dalmaciji, Istri in Gorici. Postopanje italijanskih divjakovni samo nasprotno določbam premirja, temveč je tudi v najostrejšem nasprotstvu z vsemi principi človekoljubja in pravice. Dasi so jugoslovanske pokrajine danes svobodna, neodvisna in s Srbijo zjedinjena država, ki je izrečno stopila na stran zaveznikov, postopajo Italijani v naših krajih kot najhujši sovražniki, na sličen način, kot Nemci v Belgiji in Bolgari v Srbiji.

V protestu Veča so naštetih mnogi konkretni slučajji italijanskega barbarstva. Tako ste bile nedavno odposlane iz Kotora, kjer so se nahajala nekdanja avstrijska skladišča hrane, dve ladiji polni živeža za izstradano prebivalstvo v Hrvaškem Primorju. Ko ste ladiji prišli na odprto morje, so dopele italijanske križarice in torpedni čolni, ki so zaplenili hrano in je odvedli obe ladiji v Italijo. Veče je takoj protestiralo proti temu, ker je živež last provizorične vlade in ker je neobhodno potreben za stradalno prebivalstvo. Italijani pa so med tem že proglasili tako hrano, kakor tudi ladiji za zaplenjene in za italijansko lastnino.

Iz pristanišča v Šibeniku so Italijani odpeljali šestdeset ladije trgovske mornarice, ki so tam našle zavetja, jih proglasili ropalim in zapadlim v posest Italije, ter so jim tudi takoj izpremenili imena, krstivši jih z imeni kakšnih neznanih italijanskih junakov.

V okupiranih krajih v Dalmaciji in na dalmatinskih otokih dajejo Italijani hrano samo onim, ki podpišejo izjavo, DA SO ITALJANI IN DA SE MORA DALMACIJA PRIPOJITI ITALIJI. Kedor ne podpiše izjave, mora umreti lakote. Na ta način nastvarjajo Italijanaštvo.

Po določbah premirja ima administracija v okupiranih krajih z dejansko sklenitvijo miru.

Pariz, 18. dec. — Ameriški mirovni delegati so sklenili, da bodo zagovarjali angleški načrt, da se pogreznejo vse zajete sovražnikove vojne ladije. Ustavljali se bodo nameri razdeliti te ladije med zaveznike na podlagi njihovih izgub na vodi.

Tem potom bi dobila oporo predsednikova izjava, da namen vojne ni bil pridobitev ozemlja ali lastnine.

Poljska, češko - slovaška in jugoslovanska Zveza.

True translation filed with the postmaster at Calumet Michigan on Dec 20 1918 as required by the act of Oct 6 1917

Washington, 18. dec. — Poljska vlada je stavila predlog, da bi se sklenila pogodba med poljsko, češko-slovaško in jugoslovansko državo. Po tem načrtu bi pogodba vsebovala vojaške, železniške in

ostati v rokah obstoječih oblasti, ki morajo kooperirati s poveljniki okupacijske vojske. Italijani pa so krajevne oblasti, kjerkoli so jih našli, takoj suspendirali in namestili italijanske, kjer pa italijanov ni bilo, so jih uvedli iz drugih krajev. Zakoniti predstavniki Narodnega Veča S. H. S. so bili s silo vrženi iz njih uradov. V številnih slučajih so italijanski poveljniki brez pooblastila raširjali svojo satrapijo tudi na take kraje, ki niso okupirani po njih četah in kamor ne bi njih čete absolutno smele vnti.

V Gorici, ki je čisto jugoslovanska prestopa italijansko pašovanje vse veje ter je povzročilo skrajno ogorčenost prebivalstva. Pr prihodni zavezniške zmage in jugoslovanskega osvobojenja je vsa Gorica okitila z zavezniškimi ter slovenskimi, hrvaškimi in srbskimi zastavami. Italijanski poveljnik je dal svojim vojakom nalogo, naj povsod strgajo slovenske, hrvaške in srbske zastave, posebno pa jim je še zaukazal, da moraje te zastave pometati v blato. Vojaki so ta ukaz do pičice izpolnili, valjali zastavo po blatu in jih gazili z nogami. Razburjenje v narodu je prekipevalo in je prišlo do teških spadpov. Italijani pa so medtem izdali po vseh okupiranih jugoslovanskih krajih nalogo, da se ne sme pod zagrozitvijo smrtno kazni razobesti ni ena od naših treh zastav.

Da preprečijo izraz narodne volje in ojačitev jugoslov. vojske, so Italijani odredili, da se imajo vsi jugoslovanski vojaki, čeprav so prisegli zvestobo provizorni vladi in zavezniški stvari, internirati kot vojni ujetniki. ISTO JE ODREJENO ZA VSE MOŠKO PREBIVALSTVO OD 24. do 45. leta. Narodno Veče je poslalo da protestira proti temu nezahlišanemu činu nasilja, k italijanskemu guvernerju svojega posebnega odposlanca, toda predrzi Italijan, ne samo, da ni poslušal odposlanca, temveč ga je dal zoproti kot vojnega ujetnika. Italijanske oblasti javno prosglašajo, da je treba z Jugoslovani postopati kot z najhujšimi sovražniki.

Narodno Veče, ki ima za vse ebtožbe nepobitne dokaze, opozarja zaveznike na težke posledice, ki morajo neobhodno nastopiti vsled takega italijanskega postopanja.

trgovske odnošaje, potom katerih bi se ti narodi tesno združili z ententnimi vlastmi.

Poljska bi zasedla vse prusko ozemlje, kjer živijo Poljaki. Ta nova skupina bi štela 35 milijonov duš.

Tudi Ogrska bi se rada pridružila tej zvezi, istotako so ji naklonjeni tudi dunajski vladni krogi.

Bivši ruski car še živ?

True translation filed with the postmaster at Calumet Michigan on Dec 20 1918 as required by the act of Oct 6 1917

Varšava, 16. dec. — Poljski častniki, ki so prišli sam z Sebastopola, pravijo, da je dobivala mati bivšega ruskega carja Nikolaja, ki živi blizu Livadije na Krimeji, vsakih deset dni pismo, ki je bilo poslano baje od njenega sina. Carica-mati in vse njeno spremstvo je trdno prepričano, da car še živi. To so častniki izvedeli od nekega člana caričine družine.

Italy wants over one million Jugoslav white slaves.

At the peace table, at which a peace is to be established, worthy of the tremendous sacrifices brought by the European and American Democracies, and conform to the great and lofty principles proclaimed by the American people, the Italians will bring forward their monstrous demand for the Annexation of Dalmatia, Istria, Trieste, Gorizia and Fiume to the Kingdom of Italy.

All territories are Jugoslav since times immemorial and inhabited by an overwhelming Jugoslav Majority.

In these territories the Italians, including over 70,000 unnaturalised Italian Immigrants and more than 100,000 renegades, number only 372,623 as against 1,080,933 Jugoslavs.

The proportion in each of the demanded provinces is as follows:

Dalmatia: 612,699 Jugoslavs - 18,028 Italians.

Istria: 224,400 Jugoslavs - 145,516 Italians.

Trieste: 59,974 Jugoslavs - 118,959 Italians. (INCL. 45,000 Italian immigrants)

Gorizia: 155,039 Jugoslavs - 90,119 Italians.

For the sake of pure imperialism, over one million of Jugoslavs has to be sacrificed to a foreign rule, and their most cherished lands, the cradle of their nationalism, their culture and their art subjected to the greed and exploitation of a nation always hostile to the Jugoslavs.

Italy's demands are sustained only by imperialistic ambitions and by the desire of territorial aggrandisement.

Jugoslav demands are sustained by Right and Justice, by truth and the principle of national self-determination.

Italy wants the Adriatic to be an Italian Lake; The Jugoslavs want it to be a free sea for the benefit of all. Will America permit all this?... NEVER!

Portugalski predsednik umorjen.

Lizbona, 16. — Truplo predsednika Paes, ki je bil umorjen pozno soboto večer, je bilo prepeljano v palačo Belem, kjer bo ležalo do pogreba. Portugalska vlada nadaljuje svoje uradne posle pod vodstvom pravosodnega ministra Cast ro.

Morilec, z imenom Jeetn, se je preril skozi gnječo prav do predsednika in sprožil revolver. Jeetneja je mizeca ubila.

Predsednik Paes je bil umorjen na železniški postaji v Lizboni, kjer je čakal za vlak na Oporto. Zadelo so ga tri kroglice. Umrl je par minut zatem, ko je bil zadet.

Dr. Sironio Paes je bil imenovan predsednikom 9. junija. Decembra meseca 1916 je vpriporil revolucijo, ki ga je postavila za predsednika previzorične vlade dokler ni bil to poletje uradno proglašen kot tak.

Eden prvih korakov, ki jih je storil kot predsednik je bil ta, da je izdal odredbe, potom katerih je Portugalska bolj aktivno posegla v vojno.

Trinerjev Koledar Zmage za 1919 Ganljiv spominek.

Trinerjev stenski kolepar 1919, "Koledar Zmage", boganjliv spominek zmag naših vojakov "over there". Columbia drži lavorove vence nad glavami moruarja in vojeka in za njo vidite ameriške bojne ladije na zelenih morskih valovih, dočim zračnice ožvljavjo sinje nebo. Venec z portreti Washingtona, Lincolna in Wilsona je na vrhu, dočim so na spodnjem delu prizori iz Trinerjevih delavnice, ki so znane radi Trinerjevoga Amerikanskega Elikirja od Grenkega Vina in drugih izvrzratnih zdravil. Pošljite 10c za pokritje poštinih stroškov. Joseph Triner Co., 1333. - 1343 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Zdravje Provrčuje Veslo Božič.

Pravo božično veselje je ležeče na zdravju cele družine. V domovih, kjer imajo vedno prijokah Trinerjevo Grenko Vino, bode mesto veselih božičnih pesmi. Trinerjevo zdravilo odstrani bolezen in Vas ohrani pri dobri volji. Ono izčisti drob, povspeti prebavo in oživi tek. Dobi se po vsih lekarnah \$1. 10 - In ako se približuje nepridiprav Revmatizem in Protin, Vam pomaga odstraniti neljubegoste Trinerjev Liniment. On je izboren nadalje proti spalkom, pretegu, bolečim udom in utrujenim nogam. Cena 35 in 65c po lekarnah, po pošti 45 in 75c. Za izpiranje grla je Trinerjev Antiputrin prijetno in vapošno zdravilo. Po lekarnah 50c po pošti 60c in \$1.15 - Jos. Triner Company 1333 - 1343 S Ashland Ave. Chicago Ill.

The Levin Jewelry Družba

vabi Slovence, da si ogledajo njeno veliko božično zalogo. Kupite pri nas, kjer Vam bomo dobro postregli pri izbiri darov za očeta, mater, brata, ljubico ali prijatelja. Mi imamo najfinejšo zalogo zlatnine, ur, diamantov, srebrnine itd. severno od Milwaukee po cenah, ki odgovarjajo vsakemu žepu. Ure 1.25 do 100.00 Diamantni prstani 10.00 do 600.00 Zlati prstani 2.00 do 15.00 Brazletne ure 4.00 do 75.00 Stenski ure 1.25 do 50.00 Vsakovrstna zlatnina od 50 centov naprej. Mi dajemo tudi Zelene Tr. Znamke.

LEVIN JEWELRY CO. 8th. Street. Poleg Glass Block foto.

Oče je . . .

Akt iz tragike življenja. - Spisal F. S. Finžgar.

1.

Pod mostom je pokal drobno - prasketajoč, tunek led in se sedal v bistro vodo. Valovi — no, saj niso bili valovi — delčki, čisti in igrajoči kot bi gomazelo po vrhu potoka probujeno mravjišče — ti so se lesketali v prečistem solncu svečana, ki je z naraščajočo močjo začel ogospodariti zimi in snegu. Snega je bilo do kolena — a bil je južen pa komaj onadnevnik. Kako se je posedal pred solncem, kako se krčil in topil! Solnce je pa vladalo mogočno, čisto, jasno na steklenogladkem nebesu. Z dreves so cepale kepe nabranega snega, veje so se dvigale in po izgubi teže so veselja drhtele nekaj trenutkov, da so se iznebile sitne mrzle peze.

To vreme, to zares nekam razkošno zimsko vreme jo je izvažilo iz hiše. Sredi mosta je obstala, gledala v vodo, gledala ko jarečna lupina tanki led, kateri se je bolj in bolj krčil in sesedal — potem se je pa sklonila, bele roke, — bele kot sneg — so zgnetele kepico, katere je stavila na ograjo mosta, potem pa začela streljati v led in se smejati s čistim glasom angelske duše.

Tedaj je bila krasna! Rokavčeka si je bila malo zavihala, mrzloti snega ji je lahko pordila beloto njenih rok, črne cipelic so se strogo črtale v snegu v najfinejših obrisih, čelo so ji venčali mehki, plavi lasje, ki nikakor niso bili priviti in pripeti in urejeni z uporabo dvenerne toalete, a bili sami po sebi krasni, saj so prišli taki iz roke neokvarjene narave.

Po hrbtu so se stekali ti lasje v dve dolgi, močni kiti, katerih konca sta bila prevezana s svilnasti in trakom — izpod katerega je gledal že dolg čopič svilnatih laskov laskov ki so se lesketali v solncu liki njegovi lastni prameni.

"Rozala!"

Izpred lepe, nadstropne hiše — majhna grajsčnica bi ji jahlko rekli — je zadonel dokaj strep glas. Blondinka se je kar stresla, iz dvignjene rohe je padla kepa na tla, in v par trenutkih je stala pred očetom, ki je bil na hišnem pragu.

"Rozala! Da moreš biti taka! Vsak dan si bolj za nič!"

Deklica je brisala mokri roki, oči je upirala začudenja v očeta, ustka so se ji nehote odprla toliko, da je bilo videti za drobno zrno belih zob — bila je razočarna.

"Ata"

Samo toje rekla. Glas se ji je tresel. Prihajal ja iz prs, v katerih je bilo živo, vroče srce, srce vse polno nedeljene ljubezni — edine ljubezni do očeta — a tudi iz srca, ki je bilo vajeno vračane očetove ljubezni, vajeno mehkih besedi, ljubih pogledov in za vsako prošnjo odprte roke. "Ata!" Samo ta beseda je izdala vso njeno notranjost. Ta naglas, proseč, vprašajoč, tožen — ta naglas je razumel oče; mrkle njegove oči niso mogle zreti v globokost in a-zurno čistost hčerinih oči.

"Otrok!"

Obrnil se je od nje in edkorakal trdih stopinj po mogočni, potlakani veži.

Zalka je postala še trenutek na pragu, potem pa je šla brzo v sobico, sesedla se bolj kot sedla k mizici, zagledala se s širokoodprtimi očmi v njeno ploškev — glava ji je lezla vedno niže in niže — prekrizala je bele roke na mizi in mednje ji je klonila glava. . . .

Po sobi so plavali tihi, prita-jeni, psekoučno boleštni vzdihi. . . .

Zalka je jokala. Pa ni bil ta jok — jok otroka, ko mu odrečeš igračo, odbiješ prošnjo; — ni bil jok trme; ni bil jok vsled kazni;

a bile so solze neizmerno, nepričakovano — prvič užaljene duše, užaljene od tistega, ki ga je najbolj ljubila, užaljene od tistega, ki ji je edin na svetu vračal podvojeno ljubezen!

Oče jo je bil poklical — oče in kako! "Rozala!" Ta trdi rr — ta I — kako je oče to izgovoril! Nihče je ni še tako pozval kar živi — nihče in najmanj oče! Doslej je bila Zalka, ljubljena, pestovana Zalka, atova Zalka edin ka, srček — danes — pa to! Moj Bog! "En trd izrek — srce se stre!"

Zalka dvigne glavo, roke ji sklenjene omahmejo v naročaj, oko ji obstane po na dobiči, ki je visela nad mizo na steni. Nadolgih vejicah se je poznal sled solza. Nepremično zre v to podobico, s katere jo je gledala skrbno, dobrohotno, a vendar z neko bojaznjivo — njena rajna mati. Le malo hipov ji je os alo lice mirno — zacele so drgetati mišice krog ustnic, oči so zaplavle v solzah, Zalka je zajokala na glas, planila k steni, snela sliščico ter jo pričela poljubovati.

"Mamica, moja mamica, zakaj si me zapustila! Ti ne veš, ata je hud name — pa nič mu nisem naredila — nič. . . . Kje si, da bi ti potožila, kje si, da bi te objela in se zjokala na tvojih prsih!"

Vsobo stopi Katra, stara, pestunja. Bila pri tej hiši pastirica prva in zadnja dekla, kuharica pestunja, in sedaj je onemogla pa je nihče ni gonil — pustili so ji kosček kruha in miren kotiček.

"Jehta, jehta, Zalka jokajo! Zalka, kaj pa je? Pa mamó gledajo — ah, rajna mama — nič naj ne jokajo — mama so pa v nebesih, jehta, koliko sem premohila zanje, pa za maše sva dali, pa ni bilo treba — jehta, nikar ne jokati — v nebesih so davno, Zalka, nič nikar!"

Katra je izkušala utolažiti deklico — ker se ji pa ni precej posrečilo, in ker je Zalka vnovič zajokala, pomagala ji je še Katra. Oče vstopi. "Zalka!"

Glas je bil zopet — sicer skozinskož moški — a ne trd in osoren.

"Zalka, na, prepisi te račune, napiši, naslove, pa oddaj vse na pošto!"

Oče je ni doslej še kar nič pogledal. Nekam zmeden je bil.

Zalka skoči k njemu, ovije mu bele rake okrog vratu pogleda globoko oko, ki je bilo nemirno.

"Ata, zakaj ste hudi name, ata, prosim povejte, kaj sem vam storila; le karajte me, samo hudi ne smete biti!"

"Ker si otročja! Poglej, velika si do vrha, ko se pa nastav š, se vedeš kakor solarica. Vedno te ne bomo pestovali in božali! Dela imam čez glavo, pomagaj mi. . . ."

Oče je ni mogel gledati nepremično v lice: večkrat je povsili oči — in ni ji poljubil čela, kakor sicer. . . .

"Ata, sedaj bom tako pridna in modra, da boste mislili, rajna mama so vstali od mrtvih."

"Pravi hitro sedi in piši! Katra ti je pa ne moti!"

"Naka."

Oče je šel — Katra se je pa stisnila k peči in migala s kosčeno brado.

Zalka prične spisovati. Molk.

Pri ženskih bi zastoj iskali tistega strogo logičnega in mrzlega umovanja, ki je last, zares last mož, naj nar da novi vek še toliko profesorice in doktorice. Mislite, da bi se ne izobrazile, da ni talentov v njih, to bi bilo naravnost bedasto, ne samo krivično. Toda nekaj jim ostane, ostane vsem do zadnje žene: razvito čuvstvanje in često nedosežni instinkt, ki jim pomaga, da prej zadenejo pravo nego mož, vzpričo vseh dokazov in logičnih dedukcij.

"Jehta, Zalka, nekaj mi je!" — Katra se je skoraj ustrašila, ko je čula lastno beselo. spomnivši se obljube, da je ne bo motila pri delu.

Zalka je obstalo pero. Ozrla se je od mize proti peči, nekaj časa tiho gledala Katro, kot da ji hotela v globokih jarkih starega lica poiskati tisti usodni "nekaj".

"Katra, kaj mislite?"

"Zalka, naj pišejo, no le hitro, jehta, ne smeja govoriti — Kaj mislim? Stara žena mnogo misli — pa vse tako, kakor motovilo — vse semtertja — pa goripadoli — mnogo — mnogo — pa naj pišejo Zalka, naj pišejo!"

Zopet je drselo pero po črtanem popirju, po glavi je pa deklaci vrela starkina beseda:

"Nekaj mi je!" — Bog ve, kaj. . . .

II.

Noč. A skoro krivično ji pravi, mo noč, tisti in taki noči kot je bila tedaj. Zemlja bela, krasna kakor nevestino poročno krilo, nad njo pa nebo — skoraj komaj višnjevo. Od zemlje je razsvitljajal lesk snega nabaški strop, na njem iskra pri iskri, sredi njih luna, a bleda, mrzla kot zimska noč. Stali pri oknu v gorki sobi in gledati skozi vznikajoče, ledene cvetice na šipah čarno naravo, to vpliva na človeško srce, da zasanja, naj je srečno ali nesrečno, kipeče ali zimskoledno.

Zalka je uprav prišla v sobico. Luč je postavila k postelji, misleč, da gre takoj spat. Celo popoldne je pridno delala, oče jo je pohvalil pregledavš račune večerjala sta, ne da bi bilo znati, kaj je bilo popoldne.

"Lahko noč!"

"Lahko noč, Zalka! Dobro se spočij, jutri te čaka še cela kopa računov in prepisov. Še nocoj ti vse pripravim. Le takoj pojdi spat!"

Uprav je hotela potegniti zaveso in zastreti okno, ko ji pri polzadlanem oknu obstane desnica in njene oči obtiče na jasnem nebnu. Ali so dobile te oči, rahlo modre, na nebu v zvezdah svoje sestrice? Ali je njeno jasno lice gledalo nekoliko tožni ob raz bledega meseca ter se mu rogalo, čes, kako te tvoje lice mizlo, kako ledeno, kako blede — a moje? K steklu je pritisnila žametni, pri večerji ljubko - razpreti liček, da bi se prepričala, jeli tudi njeno lice tako ledeno kakor lunino.

In ni bilo. Odmaknila je obraz od stekla in se hitro in nervozno pobožala, kot bi se bila spekla: tolik je bil kontrast med ledenim oknom in življenje, vroče življenje v polnih valovih kipečinih licem.

Kakor jezna je pretegnila še polovico zaves, skočila k postelji in se pokopala v mehke blazine; razpuščeni stromeni mehkih las so se vsuli na čelo in lice; parkrat je še na rahlo z ašumela odeja, kot bi angel trepetnil s perotjo nad posteljo — spečega angela.

Tol dneva še ne, odkar je Zalka jokala, odkar je obupavala radene trde besede, klicala pokojno mamico na pomoč in sedaj spi. Da, "mladosti jasnost misli take si kmalu iz srca spodi in glave!"

Tik Zalkine sobice je imela kotiček Katra. Katra je bila ženska, kakor se nahajajo čim redkeje na svetu. Sama je bila zadnja, vsi drugi so bili pred njo. Vse moči vsa molitev, vso skrb je porabila in žrtvovala od dne, ko je zepasla, do danes za hišo in družino — Ponikvarjevo. Vsaka obljuba, dana gospodarju ali gospodnji, vsaka ji je bila sveta, vsaka želja ukaz, vsaka skrb matere — njena skrb, vsaka sreča — njena sreča. A nojsvetejša ji je bila obljuba, s katero se je obvezala ob usodnem trenutku, ko je svetila zadujo luč mami Ponikvarjevi, ki je zapustila pred štirinajstimi leti trinajstletno Zalko, in težko težko, solzami oči, boleštnega srca izdihnila blago dušo govoreč poslednje besede: "Katra, čuvaj mi Zalko!" — "Oh gospa", je samo še izgovorila Katra, a gospa že tega ni več čula — bila je mrtva. . . .

(Dalje prihodnjič).

Gremo do skrajne meje pri VERTIN BROS. & CO.

ne vemo sicer kako mislite o oblekah, ali nas zadovoljajo samo dovršene obleke in mi gremo v tem do skrajne meje, samo da jih dobimo.

Dokazuje to enostavno, da je ona trgovina, ki prodaja

Sincerity Clothes

zanesljiva,

Obleke od \$13.50 do \$32.50
Vrhne suknje od \$13.50 do \$32.50

VERTIN BROS. & CO.

Naši zastopniki v Minnesoti

Za VIRGINIA in okolico: G FRANK HRVATIČ, 412 Center Ave., Virginia.

Za CHISHOLM in okolico: G JAKOB PETRIČ, P. O. B. 646 Chisholm.

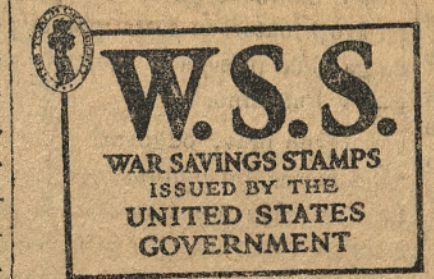
Za GILBERT in okolico: G JAKOB MUHVIČ, P. O. B. 883, Gilbert.

Za EVELETH in okolico: G JOHN AHCAN, 305 Faya Road Eveleth.

Za ELY in okolico: G. JOS. J PESHEL, Ely.

Ti cenjeni gg. so pooblašteni pobirati naročnino in oglase za list "Slovenske Novice" ter jih vsem rojakom v omenjenih krajih poto priporočamo.

Upravnistvo Slov. Novice.

Varčujte in posodite

svoje prihranke

---STRICU SAMU---

S PETINDVAJSETIMI CENTI

Če kupite U.S. varčevalno znamko. Vaš poštar, vaša banka, vaš st in mnoga druga trgovska zastopstva vam povedo, kako in kaj. ZGLASITE SE PRI LE-TEH!

TO JE VAŠA DOLŽNOST!

TO BO REŠILO ŽIVLJENJA!

TO BO DOBIL TO OJNOV!

Ta jih potrebuje sedaj:

KUPUTJE

vojne varčevalne znamke, ki so obveznice vlade Zdr. držav nki prinašajo štiri odstotne ob-estil

Lahko začnete

Ali ste že zavarovani proti ognju?

Ce ne, storite to takoj. Ne odlašajte!

Ako se preselite, naznanite to takoj agentu ali v našem uradu.

S. C. Chynoweth Insurance Agency

Sedaj je treba varčevati.

Nahajamo se v kritičnem položaju, Človeku ki ima sedaj nekaj prihranjenega denarja, se ni treba bati bodočnosti. Ako se niste pričeli varčevati, začnite to takoj in sicer vložite svoj denar na najbolj varno banko v Houghton Co., v

Houghton Nat'l Bank

Houghton, Michigan.

Ali imate
LOVSKO PUŠKO
in
POTREBNO STRELIVO?

Ko pride do vprašanja Risanke! "Rifle" in Munici-je za lov večjega plena, pridite k nam, Tukaj je glavna zaloga za lovce. Puške najmodernejše vrste posebno za sedaj ko se gre nad srne. Pridite in zmenite se z nami o nabavi potrebnih za uzornega lovca. Cene vedno prave

KECKONEN HARDWARE CO.

Telefon: 163
Peta cesta, Calumet, Mich.

Izdelujemo!

Razne mehke sladke pijače.

Zastopniki smo tudi

Za krepčilno neopojnojin zdravopijačo
"Pablo"

F. M. Kinsman, Bottling Works.

Tovarna 812 Portland St.

Phone 787

SLOVENSKE NOVICE

BOŽIČNA PRILOGA

SVETI VEČER

Veter zagrinja Betlehem,
Luna zvezde v svate vabi.
Krog mesta mir slovesen vlada,
Krup, prepir in gneča v njem.
Kam sediš ob oknu, sivi Rabi,
Kaj ti mrak na modro čelo pada?

Pred taboj zvitek povoščen.
Naroda tvojega nezgoče,
Krivice, boje in zakone
Naj mož je mnogi razsvetljen
Zapisal, morda ne vedoč, da bode
Ostal tu rom ali v svet med mili-
jone.

Modrost je pisal Salomon.
Za njim pisali so preroki
O kralju velikem, ki pride
Odrešit narod. — Kje je On?
Kaj vzide svetla zarja na iztoki,
Da mrak duha in led sreč odide?

Ob luni bereš, Rabi. Kaj?
"Uzrolo boče luč veliko
To ljudstvo, ki tema je krije".
O, beri dalje, reci: kdaj?
"Požene Jesetov koren mladiko,
Cvetica iz korena mu priklje."

Ob luni bereš? Ne. Poglej!
Svetloba ni nocoj prirodna.
Kako se hrib pred mestom sveti?
Od tal do neba modrih mej!
Kaj te pomneja, tajna, noč usodna.
Kdo čudno luč nocoj nad hribom
neti?

Stoji ob oknu Rabi nem,
Posluh mu sladka pesem čara:
"Bogu v višavah čast in dika,
Na zemlji blagi mir ljudem!"
Jasni se čelo mu—to ni prevara,
Cvetica klije, vstaja luč velika.

Anton Medved.

Cenjenim naročnikom, sodelavcem, zastopnikom in prijateljem žele!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

SLOVENSKE NOVICE.

Vesti iz Domovine.

Iz Spodnjega Otoka.

Kakor v okolici, tako se je izvršil tudi v naši vasi nekaj tatv. Enega čustni enega člana nadležne družbe je orožnik prijel na Brezjah. — Lani je bilo pri nas mnogo sadja, tudi za mošt. Letos bo še za otroke premalo.

Poštni urad Renče

(pri Gorici) je zopet odprt od avgusta dalje, in sicer za pisma, časopis in denar ne pošiljate.

Počasna pošta.

Slavno poštno ravnateljstvo v Trstu bi opozorilo na slabe poštne zveze v Bidih. Ceste imamo tako lepe, pošta pa tako redka. Preide tudi več dni, preden dobimo pošto. Če se uradni spisi zakasniijo, je kriva pošta. Pravično bi bilo, da bi se poštnim selom zvišala nagrada. Sedanja, komaj zadostuje za črevlje, ki jih poštni sel strga po dolgi in ostri cesti.

Zap. Brda.

Vse naše življenje se suče sedaj okoli spravljene, ki pa je za spala. Ni nam znano, je li drugod tudi tako, ali samo pri nas? Vsak teden se vozijo dan na dan ljudje od tu na Kranjsko po živež. Drugi gredo v Italijo, kjer za visoko ceno kaj izprosijo. Pa marsikdo pride domov prazen, jezen in lačen, ker mu orožniki nabrane dragocenosti zaplenijo. Pomislimo le to-le: Kvež doma nima živeža, družina je velika, umreti še pa ne vira za lakoto, aprovizacija nima nič... tedaj je prisiljen iskati drugod. Ali naj morda čaka mane iz veselja? Pa ne samo reveži, vsi stanoviti trpe pomanjkanje in so prisiljeni iskati živeža pri dobrih ljudeh. Ko niso hoteli neki ženi dati dovoljenja za potovanje, je rekla: "Doma imam šest otrok, ki nimajo kaj jesti. Čemu nas pustite, da počasi umiramo?" Tu pa tam se poslovi že marsikdo iz sveta ker ni na kaj jesti. Po najnovejšem oklicu ministra za prehrano bodo na vsa, ki hodijo drugam živeža iskati, še bolj strogo pazili. Prav je, naj prekupe in špekulante z živlom: le strogo kaznujejo, a potrebne naj puste v miru. Sicer bi pa tudi radi vedeli kam gre zaplenjeno blago? Ali ni morda nekateri obogateli od tega? — Pa nas tolažijo za vino! Ali prvo so mnogi že poročili, druga bo za par mesecev, če je tatovi ne pokradejo, tako da za zimo v marsikateri hiši ne bo niti suhega stebela. Rekvizicije prek licali; tatovi so tudi vedno na delu, tako da so kmetje prisiljeni stražiti krompir ali koruzo cele noči. Toda kaj pomaga? Revež straži na enem koncu njive, tat krađe pa na drugem koncu. — Obnovitev gre tudi rakovo pot. Upajmo, da bodo pred zimo naša podrtja domovja vsaj deloma in neka; popravljena — pa zastoj! Godi se nasprotno. Hiše se vedno bolj rušijo. Le tupatam je izmed sto hiš ena ali druga bolj srečna da je popravljena. Ko sem neki dan pobožno bral — in to v čisto slovenski občini — furlanski (!), italijanski, nemški in (nazadnje!) slovenski oklic naše armade, ki slovesno zagotavlja, da nam bo sedaj pomagala obnoviti porušene domove, se oglašajo nekatera ženica zadaj: "Gospod, tisto tam pa ni res! Pa pustimo vse "besede" skrbi nas, kaj bo z nami, ko pritisne mráz — in to ni daleč. Vsaj so naše barake kakor rešeta, okna so napravljena le za silo, morda samo iz platna, papirja, itd. In v teh stanovanjih naj se grejejo starčki, otrci in bolniki, vsem manjka potrebne obleke, odej, itd; Res ne umemo, kaj mislijo "od zgoraj"! Bi se nas morda radi iznebili? — Šole so se začele s 1. septembrom, pa ne

povsod. So vasi, ki imajo veliko število otrok za šolo, pa pouka še ne bo, ker ni šolskih prostorov ali manjka klopi. Pa bi napravili za šolo barake, ki kdo misli! Toda preden dosežeš, da ti postavijo barako, moraš deset in desetera obletati razne urade ter trkati na različna vrata in srca. Pa st misliš; Dobro se n opravi, in gle daš že v duha lično barako, toda mine en teden, mineta dva, trije, barake ga še ni. Če hočeš, kaj imeti, moraš znova začeti. Težave so tudi, še treba napraviti nove šolske klopi! Ne gre in ne gre! Ne desk, ni žrebljev, ni mizarja, itd. — Kjer so porušene cerkve, namestijo tudi napraviti barake za službo božjo. Ampak če hočeš imeti tudi barako, moraš biti nad ležen, usiljiv, težak na cente, ne smeš odnehati ampak poskusiti vse kljuje. "Težave so velike", pravi večkrat neki gospod, pa upajmo, da jih prebijemo.

Poljska straža.

Izšla je ministrska naredba, k določa, da morajo evdno množe se poljskim tatvinam občine ustanoviti ponočne poljske straže, kjer je to potrebno. Če tega ne store občine, naj to ukrepe okrajno glavarstvo. Pametno. Zadrege bo samo z ljudmi, katerih ni dobiti sa ta posel. Morda bi minister za prehrano več profitiral, če bi vse žandarje in uradnike, ki so danes dolžni pobirati po železnicah male množine živeža, poslali ponoči na polje varovat krompir.

Zakon o odškodnini

po krivici prizadetim osebam je stonil prejšnji teden v veljavo. Na podlagi tega zakona imajo pravico terjati odškodnino vsi tisti, ki so bili tekom vojske po nedolžnem sodnijsko proganjani, bodisi od vojaške strani ali op civilne oblasti. V ta namen morajo dokazati, da se bili po nedolžnem preganjanju in da se zavoljo tega trpeli škodo; prošnjo za odškodnino morajo vložiti na domobranskega, oziroma notranjega ministra; če ni v šestih mesecih odgovora, naj tožijo pri deželnem sodišču.

Opeko za zidanje

zamorajo kmetovalci v karmiškem okraju dobiti pri živinorejski zvezi v Smarju Zglasiti se mora v pisarni, kjer doci listek, s katerim gre potem na opekarno v Radomlje po opeko.

11 - 12 milijard kron

je zapravila državna uprava pri oskrbovanju galiških gozdov verskega zaklada, Zato ni čudno, da gredo naše finance tako čudovito in hitro navzdol.

Avstrijska krona

je šla zopet navzdol. En švicarski frank velja uradno 2 K 50 (pred vojno približno 95 vin.), če pa hočeš v Švici zasledno zamenjati svoj denar, moraš dati 5-6 kion za en švicarski frank.

Zvišanje osebnih železniških tarifov.

namerava menda zopet avstrijska železniška uprava. Povišanje bi znašalo 60%. S tem upa železniška uprava omejiti naval na želzenice in zboljšati svoje finance.

Vodovod za Kras in Trst.

Deželna vlada razglasa: Podjetje vodne preskrbe za kraso visoko planoto Divača - Komen in za mesto Trst se je proglasilo za ugodnost uživačo stavbo. One naprave, katere je vojna uprava izvršila med vojno v svrhu, da pre skrbi kraške visoki planoti nastanjena vojaška krda s pitno vodo, tvorijo del tega podjetja; valed tega se razteza proglasitev tega za ugodnost uživačo stavbo tudi na navedene že obstoječe vojaške naprave. Po dotičnem od ministrstva za javna dela dogovoru z udeležnimi centralnimi oblastvi odobrenem splošnem načrtu se ima pritegniti za vodno preskrbo kraške viške članote in mesta Trst iz v Il. Bistrici, izvira jo iz studencev Bistrice 200 litrov vode na sekundo in iz studencev potoka Hubl pri Pažinah pa množina 500 litrov na sekundo. Za popolno dovršitev projektovanega podjetja ter v okviru tega podjetja pritegnenih že obstoječih vojaških naprav, katere se lahko tudi prenare določi se je kot izršitveni rok glede za kraso planoto projektovanje naprav rok šestih let po končani vojni v Italijo. Pričetek stavbe se ima z ozirom na to, da so se vojaške naprave pritegnile temu podjetju, smatrati že i izvršenim. V zmislu §3 cesarske naredbe z dn. 16. oktobra 1914. drž. zakon št. 24. je temu podjetju dovoljena pravica razlastitve v izmeri, ki je potrebna za njega izvršitev. To se z dostavkom v splošno vednost razglasa, da v zmislu §4 navedene cesarske naredbe stranke, katerih pravice so prizadete zopet izvršitev po projektu, ne morejo ugovarjati zopet izvršitev projekta, am oak da pristaja letem strankam samo pravica do odškodnine. Razglas glede kraja in časa vršite obravnave v svrhu prijavi in ugotovljenja odškodninskih zahtev se posebej objavi.

Umrla je

gpdč. Ana Sirk, bivša učiteljica v Skocjani. Neizprosna morilka človečtra, jetika, ki je pred leti pokosila njeno sestro, tudi njej ni prizanesla. Kljub dolgemu trpljenju in bolehanju je vendar z živim zanimanjem zasledovala naše narodno gibanje, žal, da ji ni bilo dano, kakor je želela, da bi doživela tudi vstajenje Jugoslavije. Niti to ni bilo usojeno, da bi dočkala povratka dvoje ljubljenskih bitih iz daljnje Rusije; z neutrušenim hrepenjem in upanjem mora leči v prezgodnji grob. Bod i vrli slovenski mladenki lahka rodna gruda.

Dobro sredstvo za vtreti

ne sme manjkati pri nobenem dobro urejenem domu. Dr. Richterjev

PAIN-EXPELLER

imaše nad 50 let veliko priznanje med Slovenci na celim svetu.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra.

25c. in 65c. v lekarnah in naravnost od F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Znanost!

Znanost!

Knjiga ki kaže kako lahko beremo svoj horoskop, in bodočnost potom astronomije, tako da lahko beremo življenje od groba. Zibelje do Pošljemo gori omenjeno knjigo in 70 slik znamenitih oseb prosto. Pošljite 6c za poštino za horoskop in katalog.

Universal Sale House 205 E 14th St. New York, N. Y.

Vestno zdravilo dela čudeže

Približno 30 let so živjela Trinerjeva zdravila svetovno zaupanje in pripoznanje. To pa zato, ker si je vestnost in pravičnost izdelovalca dobila ugled pri odjemalcih. Toda ovišanje cen vsem stvarjem je zadelo tudi nas, dasi smo se dolgo časa na vse pretege branili tega v kljub naraščanju cen pri izdelovalnem materialu. Toda vojni davki so nas prisilili, da moramo nekoliko ovišati cene. Vsak prijatelj Trinerjevih zdravil gotovo razume da mora vsled tega plačevati več tudi lekarnar. To je povsem neovrgljiva resnica. Toda vse bna Trin. lekovi ostane, kakor je bila, v gotovi zadovoljnosti odjemalca.

Trin. Elix. of Bitter Wine.

Ima najboljše uspehe, ker ozdravlja bolezni. Devdeset odstotkov bolezni izhaja iz lodca. Trinarjev Elixir čisti želodec in odstranjuje iz droba vse nabirajoče se strupe, ki so vzrok pomnoževanju bacilov raznih bolezni povzročujoče otrpenja prebavnih organov. Trinarjevi izdelki ne vsebujejo kemičnih snovi, nego samo ležna grenka zelišča in naravno rdeče in gisto vino.

Trinerjevo Grenko Vino, Trinerjeva zdravila se dobijo od danes naprej edino le po lekarnah in trgovinah ki prodavajo zdravila, ker je Trinerjev labretotij preobložen do skrajn moči v izvrševanju naročil za lekarne in državne zaloge zato so prenosali z naročili drugih trgovcev zdravili in lekarne geor želi kupiti Trinerjeva zdravila.

TRINERJEV LINIMENT

prodira do sedeža boiečin, zato hitro pomaga pri revmatizmu, nevralgiji, putiki; otrpjenih udih itd. hitro in gotovo. Nadalje je izvršten pri izpahenju, pretegnjenju, oteklinah itd., in pri drgnjenjuž po kopanju nog odvzame utrudljivost. Naprodaj po vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin.

Antiseptika za zunanjo rabo, za izpiranje grla, ust, ran, prisadov itd. Dobi se po vseh lekarnah.

V najvišje priznanje na zadnji mednarodni razstavi v San Francisco 1915 in Panama 1916 so bila odlikovana naša zdravila z zlato kolanjo

JOSEPH TRINER,

izdelovalec

1333 — 1339 S. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

BOŽIČNA DARILA.

Za Može in mladeniče po posebnih cenah.

OVRATNIKE

Pletene in svilnate po 75c do \$2.50

ZEPNE RUTE

Proste in Zaznamvane z črko-Platnene in iz Kambrika od 5c do 50c

SVILNATE NOGOVICE

V ličnih Božičnih zavitkih izvanredno po 95c

NARAMNICE

President in Lične v Božičnih zavitkih 75c

Oprte za nogovice in rokave [Štrumpantelji]

Kombinacična zbirka Posebno po 75c

CHARMANT OVRATNIKI

Za moške in Ženske, v belih črnih, in drugih barvah \$1.25 to \$3.50

PIPE PO NIZKIH CENAH

Veča zaloga "Briar" "Merscham z pravo Amber cevčico. Z zlatimi in kovinskimi okovi. Posebne nizke cene za praznične odjemalce.

Rokovice, volneno in svilno obšite po modernih cenah.

VERTIN
BROS & CO.

Oddelek za obleke, Prvo ndstropje

Za nekaj časa!

Ker imamo na rokah še zalogo "Mackinaw" in Vrhnih Velkih Sukenj, prodamo jih po znižani ceni, da naredimo prostor za novo zalogo. Priporočamo se cenjenim odjemalcem da si omislijo za praznike iz naše zaloge vse potrebščine za lično oblečenega moža.

PENBERTHY & SPEHAR.

PETA CESTA.

Oče je . . . .

Akt iz tragike življenja. Spisal F. S. Finžgar.

Ta ji je bila nekak zeleni obroček, ki ji je zadržal dušo v telo — saj je tako trdila — ta obluba ji ni dala miru ne po dnevi ne po noči. Zaradi nje se je bala smrti in je molila vrcče, da bi učakala še toliko tednov in mesecev in let, da bi bila Zalka preskrbljena.

Tisti dan je Katra celo popoldne počepala ob peči, tiščala ostru koleno pod takisto suho brado in govorila in menčala s suhimi ustnicami: "Nekaj mu je, nekaj mu je, in dobro ne bo, za Zalko ne bo dobro!"

Ta skrb ji je podvojila moči, postrinja pogled, razjasnila staro pamet in kot ponudila sveže oživila svojo žensko lokvoost in pretkanost. "Nekaj mu je, mh, nekaj; čakaj, bomo videli, kaj. Prej tak, sedaj pa tak, mh, nekaj mu je. Pa rad jo je imel, pa rajnico tudi pa dober je bil, pa mehak je bil, in da bi ne bil več, in naenkrat ne, in sedaj ne, ko že sivi, mh, nekaj mu je, nekaj! Le čakaj me, deček!" — Pa se je ustrašila te besede, ki jo je zdela gospodarju, in takoj se je potrkala na suhe prsi in prosila Boga odpuščanja, kot cestinar v templju: "Bog, bodi milostljiv meni, ubogi grešnici! Precej v soboto, res v soboto pojdem k gospodu Janezu, še pred litanijami pojdem k izpovedi, in bom povedala, da mi je tako in da ne porečem več tako."

"Nekaj mu je," je gonila stariča, ko je ležala v posteljo, potem ko se je že nadremala in namolila ob skromni zeleni pečici, katero so ji na starost iz usmiljenja pokazali v sobico.

Legla je. Toda star človek in njeno spanje se sovražita. Tudi Katra je tiščala skupaj kepaste nepalnice, a zastoj, spanca ni bilo.

Jazon zalaja — samo enkrat; kaj bevska mu zastane v goltanju. Katra dvigne glavo, aljuč v obeh zaskriplje. Avšk! — Katra na postelje k oknu!

"Mh, mh, sedaj gre; čakaj me, bomo videli, kam!"

Solna na boso nogo, veliko ruto na glavo, smuk — bila je pri zavrtih dverih, na dvorišču, na cesti, sprejemala je visoko senco svojega gospodarja Ponikvarja kot kraljica. Iz vasi pripojeta dva vinogradi. Fant Ponikvar se skriva pod krovom — in Katra? Stisne se v krov za prvi grm. Rezal jo je po glavi gležnjih ledeni sneg, ki je padel, popoldne južen, na vrhu ostro, tako skorjo. Katra tega še ni videla. Sreč ji je bunkalo, da je bila naučena obema rokama ruto, in so ji bile zapicene v kozoletu, da ni ušla iz pod nje njegova ruka.

Fanta odpojeta, Ponikvar izpod krovca, Katra na cesto — za njo jo vasi!

Precej pri vhod v vas je stala prikrita lučica. Drugod mišična luč, tu je pa še sovtila zagrujenih oknih. Ponikvar se ustavi, ozre se naokrog in izgine.

Takrat obstoji tudi Katra, dviže se, golega, koščeno roko proti hiši in kriče: "Čak me, hudoba bala! Ti si vsega vzrok!"

Katra je po grudasti cesti, po kosteh jo je sprpletal mraz, pričela je teči. Dolgo ji drgetale stare kosti na plečih, in se se segrela in se otoličila, da je mogla premišliti dogodku. Pred vsem jo je bilo, ker ni mogla dognati, je-li to razburjenosti istinito po nje spodbudni, ali

Lojzi samo par žganjarjev, katerim se je bil naredil vsled alkohola tolik kolobar pred očmi, da prišleca še spoznali niso. In ta se je tudi kruto malo menil za tak proletarjat; šel je, klobuk po strani in na oči, moško skozi pivsko sobo v izbo — za gospoda.

Za mizo je sedela in pletla črno nogavico pred letom se tu naselivša krčmarica vdova — sama je vsaj tako trdila.

Rekla je, da ji je Lojzka ime; a naš kmet ne da, da bi se kar tako norčevali iz besed; zato so postavno, dokaj raznešeno, nadtridesetletno krčmarico hitro prekrstili v Lojzo. In to je držalo, ne kakor je ona rekla.

Ponikvar je obesil klobuk na kljuko, stopil k peči si mel roke in se hitro prestopal.

"Zebe vas gospod Ponikvar!" Lojza je stopila predenj in ga z gorko roko stisnila za premrle prste ter sladko, a toliko tiho, da se ni slišalo v sosednjo sobo dejala: "Ti revček, ti! Kako trpiš radi mene!"

Vanji jesvetila luč, ona je bila v polusenči. Ta ženska! Stasita, boka, nič nič lepa a zopet ne grda. Zhezi njene oči se je videlo naravnost na dno pekla; dva satana-sta gledala skozi ti okni, črna kot oglje, a žareča kot blisk. . . . Nos dokaj med tolsti lici, krog ustov tisti grozni nasmeh, ki je gevoril: jaz sem vtelešeno uživanje, živa frivolnost, plen strasti. . . .

Ponikvar ni zdržal tega pogleda, okrenil se je, namignil proti sosednji sobi, potem zankazal glasno: "Lojza, hitro eno viržinko in zavrelega vina! Jaz delam in vlečem, doma vse spi, in zame se ne meni nihče; drugod si moram iskati krepčila."

To je govoril glasno in jezno, hodeč po sobi mimo vrat in se delal, kot da nič ne vidi, a škilil in motril je pazno obraze pijanih gostov.

Vendar vklub temu ni zapazil, kako so se žganjarji suvali pod mizo in je eden izmed njih udaril pijano ob mizo in zarohnel: "Zunaj je mraz kot pasji nos! Lojza, jaz dam še zanj da ne zmrznem, preden bom doma!"

V tem je poškilil sosedja, dregnil ga s komolcem in rekel: "Saj bo na kredo ta le pijačica, a dajmo hudirju malo ponagajati."

Lojza je kuhala vino, žganjarji so peli: travestijo pesmi: Tam za goro, škrljanski pojo — Pijančki so peli, so bili veseli. A oh zdaj pa nič, če bo Lojza šla preč."

Ponikvar je hodil trhlo po sobi, v srcu gnev, v duši mraz; bežal bi bil, a bal se je tistih črnih oči, tistih dveh satanov. . . . .

111.

To je bilo boleznitisto zimol! Influenca, pljučnica — pa kako sta gospodarili!

V vsaki hiši bolnih. . . . Navček poje vsaki dan. . . . Ljudstvo tarna in moli. . . . Starci in starice prabirajo jagode na molku v nočeh brez spanja. Vse zgiba z glavov: Takega še nikdar! Bila je pljučnica, ali druge boleznit — a smrt ni žela tako, ni pa ni nikoli ne. . . . Ta jug, ta pošastni jug! Vsakdo ima težko glavo, vsakdo kreha in pokašljuje.

Katra se je dolgo branila boleznit. Pri zeleni pečici v kozuhastih copatah težki zočemajki, stisnjena kot jež, ji je dolgo klubovala. Hotela je prepričati smrt in samo sebe, da sedaj še ne sme umreti, ker ni še rešena njena naloga. Molila je iskreno. Sredi molitve je opešala le prečesto, suha brada ji je krčevito legla pod nos, male oči so se jezno svetlikale, pod gubasto kožo so se napenjale trhle mišice — krčila je pesti, duša ji je sikala grozne pretuje na Lojzo in nanj češ, ker hočeta pogubiti njeno srečo. Pred oči ji je hodil trenutek: kaj bo tedaj, če leže, če pridetjo z Bogom, če bo morala Zalki

odkriti, kar je zasledila ono noč, čuo grozno noč! Da bi se bili motovi podrli, preko katerih je teklo tisto kolo, katero je neslo Lojzo v ta kraj, da bi vode prekipele bregove, uh, da bi se zemlja potresla in jo požrla to zločesto žensko!

Za takimi mislimi pa zopet pred očmi gospod Janez, večnost — ostra sodba pred njo. In zopet je molila potrta in skesana starica.

Značovala je — a ni značala. Zeleni pečica je samevala, Katra mislila v — postelsji na smrt. Nj mola v cerkev — moral je priti gospod Janez k njej.

Stare ženice so prihajale in odhajale. Pred vrati so šepetale, skomizgale z rameni in odmajevale z glavami. Prišel je mimo njih Ponikvar klobuk na oči mrklega lica. Razprošile so se na desno in levo, gori in doli. Ponikvarja so se bale —

Nekoč je prišel pri malih vratih ob zeleni pečici mlad, lep mož; Zalka ga je privedla. Ko je čul Katra besedo 'zdravnik', zarila se je teseneje pod odejo, obrvi namršila, sivkaste oči so ji čudno zagorele — bala se je, sovražila je zdravnika. Starost je učakala brez njega — in sedaj — ne — ne —! A morala se je vdati. Zdravnik je gledal na uro tipajoč žilo pogledal skozi okno in petolažil: "Bomo že naredili!"

Zalka ga je vedla v drugo sobo da zapiše zdravila.

Katra ga je spremlila z jeznimi očmi do vrat, potem zagodrnjala pod odejo: "Nič ne bomo naredili — Bog bo naredil, pa kmalu!"

Popoldne je zaželela Ponikvarja. Bil je slabe volje. Doslej jo je pogledal samo enkrat — tako mimogrede.

"Umrla bom, gospod!"

"Kaj se hoče. Vsak mora enkrat!"

Katra je z zadnjo silo sedla na posteljo. Huda je bila.

"Le zapomnite si: vsak mora — vi tudi!"

Omahnila je nazaj.

"Pomnite rajnice? Zalka je njena hči! Vi pa tak!"

"Katra? Ali se ti blede?"

"Pustite Lojzo in ne umorite Zalko! To je moj testament."

Obrnila se je v zid in nič več ni pojledala za Ponikvarjem, ki je jezen naglo odšel in v zobe godrnjal robate besede.

V svoji sobi je zaloputnil vrata klobuk pa vrgel na mizo, da je odskočil in se prevrnil na tla. Začel je hoditi gori in doli in zdajpazdaj je škrtnil z zobmi. Odprl jo stekleno omarico. Nagnil je buteljko in strastno pil iz nje. Postavil jo je nazaj, zopet hodil in zopet pil.

Pričela ga je peči vest, vruel je bledo očičje pokojne žene; krog njega so rajale čudne postave; eno so mu žugale, druge se mu režale prelestno v lica. . . . Ponikvar ni imel obstanka v sobi. Še par požirkov močae pijače in hrupno je odšel iz hiše. Prvemu hlapecu je zankazal, naj napreze. Jaderno se je zasukal, Janez, opravil tepo kobilico — lipičanko, Normo. A Ponikvarju je bilo prekasno. Za je sedel na lahkih saneh zavrt v kozuh, klet nad Janezom, kako je neroden in kasen — potem je pa zavzvižgal bič, in bliskoma je bežala kobilica — a vedel ni gospodar, a vedela ni ona, kam beži. . . . Čutila je iskra zival, kako krčevito se napeti vajeji, kako nepotrebno šviska bič pozraku. Šla je v najstrožjen diru in bežala — in z njo je bežal na vozu gospodar pred slabo vestjo, pred tistimi pošastimi, ki so se drville za vozem. . . .

"Janez, kam se pelje ata?"

"Ne vem, gospodična. Hudi so kot zlomek!"

(Dalje prihodnjic).

Richterjev Pain Expeller z sidrom Lahko začnete

Gremo do skrajne meje pri VERTIN BROS. & CO.

ne vemo sicer kako mislite o oblekah, ali nas zadovoljajo samo dovršene obleke in mi gremo v tem do skrajne meje, samo da jih dobimo.

Dokazuje to enostavno, da je ona trgovina, ki prodaja

Sincerity Clothes

zanesljiva,

Obleke od \$13.50 do \$32.50
Vrhne suknje od \$13.50 do \$32.50

VERTIN BROS. & CO.

Naši zastopniki v Minnesoti

Za VIRGINIA in okolico: G. FRANK HRVATIČ, 412 Center Ave., Virginia.

Za CHISHOLM in okolico: G. JAKOB PETRIČ, P. O. B. 646 Chisholm.

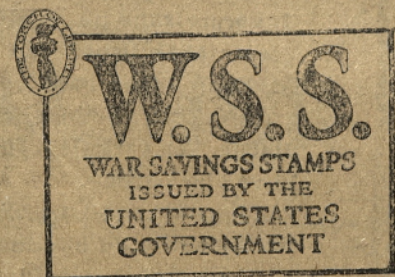
Za GILBERT in okolico: G. JAKOB MUHVICH, P. O. B. 383, Gilbert.

Za EVELETH in okolico: G. JOHN AHCAN, 305 Faya Road Eveleth.

Za ELY in okolico: G. JOS. J. PESHEL, Ely.

Ti cenjeni gg. so pooblašteni pobirati naročnino in oglase za list "Slovenske Novice" ter jih vsem rojakom v omenjenih krajih poto priporočamo.

Upravnistvo Slov. Novice.

Varčujte in posodite

svoje prihranke

---STRICU SAMU---

S PETINDVAJSETIMI CENTI

Če kupite U.S. varčevalno znamko. Vaš poštar, vaš banka, vaš st in mnoga druga trgovska zastopstva vam povedo, kako in kaj ZGLASITE SE PRI LE-TEH!

TO JE VAŠA DOLŽNOST!
TO BO RESILO ŽIVLJENJA!
TO BO DOBIL TO OJNOV:

Ta jih potrebuje sedaj:

Vi jih boste potrebovali po voin

KUPUTJE

vojne varčevalne znamke, ki so obveznice vlade Zdr. držav nki prinašajo štiridestotne ob-estil

Ali ste že zavarovani proti ognju?

Ce ne, storite to takoj. Ne odlašajte!

Ako se preselite, naznanite to takoj agentu ali v našem uradu.

S. C. Chynoweth Insurance Agency

Sedaj je treba varčevati.

Nahajamo se v kritičnem položaju, Človeku ki ima sedaj nekaj prihranjenega denarja, se ni treba bati bodočnosti. Ako se niste pričeli varčevati, začnite to takoj in sicer vložite svoj denar na najbolj varno banko v Houghton Co., v

Houghton Nat'l Bank Houghton, Michigan.

Ali imate LOVSKO PUŠKO in POTREBNO STRELIVO?

Ko pride do vprašanja Risanke "Rifle" in Municipije za lov večjega plena, pridite k nam, Tukaj je glavna zaloga za lovce. Puške najmoderneje vrste posebno za sedaj ko se gre nad srce. Pridite in zmenite se z nami o nabavi potrebščin za uzornega lovca, Cene vedno prave

KECKONEN HARDWARE CO.

Telefon: 163. Peta cesta, Calumet, Mich.

Izdeljujem o!

Razne mehke sladke pijače.

Zastopniki smo tudi

Za krepčilno neopojnojin zdravo pijačo "Pablo"

F. M. Kinsman, Bottling Works.

Tovarna 812 Portland St.

Phone 787

"SLOVENSKE 'NOVICE'"

List za Slovence v severozapadu Zjedinenih Drzav.

Izhaja vsaki petek. Izdaja

SLOVENSKO TISKOVNO DRUŠTVO na Calumetu, Mich.

NAROCNINA ZA AMERIKO:

za celo leto ..... \$ 2.00
za pol leta ..... \$ 1.00
Za svobodno drugo izdajanje:
za celo leto ..... \$ 3.00, ali 15 K.
za pol leta ..... \$ 1.50 ali 8 K.

Pozamezni listi po 5 ct.

AZNANILA (advertisements) po dogovoru. **KOPISI** se ne vračajo. **OPISI** brez podpisov se ne sprejmejo. **Sticaju** preselitve iz jednega v drugi kraj naj se nam blagoviti naznaniti staro bivalis.

Dodat. denar in naročilnina se dopolnjuje pod naslovom:

Slovenian Publishing Co.,
211-7th Street,
Calumet, Mich.

"SLOVENIAN NEWS."

Published every Friday at Calumet, Mich. by the "Slovenian" Publishing Co., 211 7th St. Calumet, Mich.

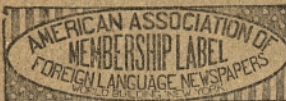
The only Slovenic paper in the Northwestern part of the U. S. of America.

SUBSCRIPTION \$2.00 per year.

The best advertising medium for Michigan, Minnesota and other Western States.

Advertising rates sent on application. Entered at the Post Office at Calumet, Mich. a second class matter.

Telefon 63.

CALUMET IN OKOLICA.

— Za par dni obhajali bomo zopet najljubkeji praznik celega leta, rojstni dan Zveličarja sveta, imenovanega "Knez Miru". Ako je veselje zadnjih štirih božičev bilo kaljeno vsled žalostnih dogodkov svetovne vojne, ako sta zlasti o zadnjem božiču strah in negotovost vladala tudi v ameriških domovih, bo pa tem večja radost prešinjala srca ne samo Amerikancev, ampak vseh narodov celega sveta letošnji božič. Knez Miru je v svojih večnih sklepih sklenil, da je svet že dovolj kaznovan in da je prišel zopet čas, ko naj bi celo človeštvo se radovalo nad angeljskim spevom na betlehemskih planjavah: Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje. Akorav, no so grozote vojne še v živem spominu, je vendar zavest, da so narodi odložili morivab orožje vplivala tolažilo na preskušani človeški rod. Da, ako kedaj, se imamo letos veseliti božičnih praznikov. Četudi je bil boj silen in žrtve mnoge, so si narodi zemlje vendar izvojevali znago demokracije in svobode. Naši sinovi in bratje se vračajo domov zmagoslavni, ovenčani z lavrovim vencom. Mi znamo, da so se borili za dobro stvar in ta mor prejšnji slej triumfirati. In letošnji božič naj bi bil častni spomin te slavne zmage, ki naj bi se obljajal slovesno na rojstni dan Kneza Miru v vsaki ameriški družini. — Sv. maše se bodo vršile, v naši cerkvi kakor navadno druga leta. Polnočnica seveda ne izostane, druga tih sv. maša bo ob pol devetih in tretja peta sv. maša ob pol najstih. Pri vseh treh božjih službah se bo pobiralo milodare za škofijsko širateljstvo, ktero naj bi rojaki podpirali po vzgledu drugih narodnosti malo bolj darežljivo, kakor dosedaj.

— V Red Jacket Shaftu je ponesrečil zadnji teden Mr. Jos. Gorshe. Kos jekla mu je pal v oko. Ker mu ga v C. & H. bolnišnici niso mogli izvleči, so ga poslali v Chicago k specialistom. Upamo, da se mu bo posrečilo potegniti ven jeklo in da Joe ne bo nič trpel na vidu vsled te nezdode.

— Zopet ena žrtev influence. Na svojem domu 4392 Acorn Str. Yellow Jacket je preminul v

torek večer previden s sv. zakramenti John Mukavec, star 40 let. Zbolel je na influenci pred enim tednom, nato se ga je prijela pa še pljučnica. Pokojni je bil doma iz Vrha in je bival na Calumetu 18 let. Tu zapušča vdovo in petero otrok. Bil je član društva sv. Petra št. 30. K. S. K. J. in angleškega društva Moose. Pogreb se je vršil v četrtek jutro iz cerkve sv. Jožefa. Naj sveči pokojnemu, ki je bil vedno veren član naše cerkve večna luč, potrži družini pa izrekamo naše odkritosrčno sožalje nad prerano izgubo soprega oziroma očeta. R. I. P!

— Minuli petek je umrla v Vertinovem posloppu na šesti cesti Mrs. James Doyle, soproga kondukterja na Copper Range železnici, stara 37 let. Uznok; influence. Za isto boleznijo je umrl v Milwaukee v pondeljek večer. Wilbert Percessi iz Mohawka star 21 let. Njegov oče John je bil zidarski nadzornik pri zidanju naše cerkve. Truplo je bilo pripeljano na Calumet v sredo jutro. Na Ahmoeku je pol diegel isti boleznijo. Ladore Glass, član tvrdke Glass Bros. Bil je star 26 let. — Ko je bila na obisku družine Jamesa Blue Jacketa, je zbolela za influenco Mrs. Elisabeth Williams iz Marquette. Po dvatredenski boleznijo je umrla.

— Miss Frances Mishica iz New Towna je prišla za božične praznike na počitnice k svojim staršem, Mr. & Mrs. George Mishica, iz Kalamazoo College, Kalamazoo, Mich.

— Vsaki vlak pripelje nekaj novih vojakov domov. Izmed slovenskih mladeničev, ki so bili dosedaj odpuščeni iz vojaške službe, so se vrnil domov sledeči: John Staricha iz Camp McArthur, Texas, Jos. Gazvoda iz New Yorka, Marcus Lackner, John Stangel iz Camp Custer, Jos. Mishica iz S. A. T. C. Kalamazoo College, Jos. Buta iz Houston, Texas. Par drugih mladeničev se pričakuje še pred koncem tega tedna.

Zahvala.

Tem potem se srčno zahvaljujem društvu sv. Jakopa in Slov. Kat. Podp. Družbi za točno izplačilo usmrtnine po mojem pokojnem sinu Petru. Rojakom to plo priporočam, da pristopajo v društva, ki so pod okriljem naše dične S. K. P. Družbe.

Katarina Bahor,
2310 County Road,
Calumet.

Slovenem in Hrvatom
Vesele božične Praznike
voščim
Srečno Novo Leto.
in
PETER MADRONIČ,
slovenski-hrvatski pogrebnik.

Dobro sredstvo za vtreti

ne sme manjkati pri nobenem dobro urejenem domu. Dr. Richterjev

PAIN-EXPELLER

imaže nad 50 let veliko priznanje med Slovenci na celotnem svetu.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra.

35c. in 65c. v lekarnah in naravnost od

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Naznanilo.

Iz urada dr. sv. Jakoba, št. 2. S. K. P. Družbe v Laurium, Mich. se vsem članem uradno naznanja da bo imelo naše društvo svoje glavno letno zborovanje in volitev novega odbora za leto 1919 v nedeljo.

dne 22. decembra

točno ob 2 uri popoldne v svoji navadni dvorani.

Opozarja se torej vsi člani, da se te seje vsi gotovo udeležo, posebno ker zaradi boleznijo zvané Influenca, ki je (tudi tukaj) razsajala, so bila dr. zborovanja aploh prepovedana in še bolj zaradi nemarnosti članov, da ne pridejo k sejam nismo imeli že blizu 4 mesece nobene seje. Rešiti je mnogo važih stvari in posebno se, da si izvolite dobre može v odbor, ki bodo vodili društvo prihodnje leto da boljšega blagostanja.

Sobratski pozdrav

Jos. R. Sediak, taj.

PRESKRIBITE SI!

Vrhno sukno, Mackinaw, ali pa obleko. Omenjeno prodajamo po znižani ceni sedaj za praznike, naše geslo je:

Veliko prodati z malim dobičkom.

V zalogi imamo nadalje zalogo najboljega blaga za moške; ka kor srajce, ovratnike, nogovice, čevlje, notranje obleke. Kratko rečeno vse kar potrebujete v obliki obleke.

Vsim rojakom vesele Božične Praznike

Vošči

Anton Sterk

Cor. Oak & 7th St. Calumet

BOŽIČNA DARILA.

Za Može in mladeniče po posebnih cenah.

OVRATNIKE

Pletene in svilnate po 75c do \$2.50

ZEPNE RUTE

Proste in Zaznamvane z črko-Platnene in iz Kambrika od 5c do 50c

SVILNATE NOGOVICE

V ličnih Božičnih zavitkih Izvanredno po 95c

NARAMNICE

President in Lične v Božičnih zavitkih 75c

Oprte za nogovice in rokave [Štrumpantelji]

Kombinacijska zbirka Posebno po 75c

CHARMANT OVRATNIKI

Za moške in ženske, v belih črnih. in drugih barvah \$1.25 to \$3.50

PIPE PO NIZKIH CENAH

Večja zaloga "Briar" "Merschbaum z pravo Amber cevčico. Z zlatimi in kovinskimi okovi. Posebne nizke cene za praznične odjemalce.

Rokovice, volneno in svilno obšite po modernih cenah.

Oddelek za obleke, Prvo nsdstropje

Za Božična Darila

Drsalke (Skates)	Suit Case
Hockey Čevlje	Avtomobilne potrebsčine
Puške	Kuhinska Oprava
Risanke	Brijalne Nože
Svetilke	Lesene Konjiče
Kovčkeke	Razne Igrače

Raznovrstno Orodje—Idealna Darila za Vsacega moža.

Pri nas brusimo drsalke (skates)

Kinsman & Wagner

Calumet, Mich.

minula je svetovna vojna, Spet Božič mirno nas pozdravi Kličoč nam: Mir ljudem na zemlji In slava Stvarniku v višavi. Da pa obhajamo pravilno: Na mizo treba bo obilno mesa, klobas in perutnine, Pa dobre gnjati iz svinjine. Da vsega se dovolj nabavi: "K murnu grem" nam mati pravi.

Penninsula Meat Market.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Kašelj

je vsakdanji gost skoro po vseh hišah; nihče ni neprijatelj tega nadležnega gosta; in vendar se tako rad in nepričakovano pojavi in ostaja rad dalje časa pri hiši. Odzvenite ga s kakim dobrim zdravilom, predno se ne ukorenini v vašem telesu. Vzemite splošno znano zdravilo zoper kašelj in to je:

Severa's Balsam for Lungs

(Severov Balsam za pljuča), ki je že od leta 1881 uspešno odpravil kašelj, prehlad, hripavost, bronhitis in influenco. Otroci in odrasli ga imajo radi. To zdravilo deluje hitro in uspešno in naj bi se imelo isto pri vsaki hiši, ali družini. Dobite ga pri vašem lekarnarju. 25 in 50c.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

GALBRAITH & McCORMICK

Odvetnika

iztirujeta dolgove, uravnata zapuščine ter pregledujeta lastninske listine

Zastopata v vseh sodiščih

ULSETH BLOCK Calumet, Mich.

Tel. 169

Pogrebni zavod

JOHN R. RYAN.

je največji na Calumetu ter dobro znan med Slovenci. Priporočajo se v slučaju potrebe, istotako za krste in ženitnine.

201-6. cesta Tel. 25

Calumet Mich.

AKO HOČES KADITI

dobre smodke kupi si smodke

"WOLVERINE"

ki je izdelana iz pristnega havanskega tobaka od

THOS. ENTEMAN

400 — Pine cest

Na Calumetu 24 let

W. E. Steckbauer

Izdelovalec

UMETNIH SLIK

Cor. 5 in Oak cest

Psone 678-J. Calumet, Mich.

NAGROBNI SPOMENKI

iz marmorja in granita dobe se po zmernih cenah pri

E. P. Murphy

Calumet Granite & Marble Works

900 W. Pine St.

Tel. 678 W. Calumet, Mich.

"European Coffee House"

-Evropska kavarna-

Priporočajo svojim gostom fino

črno kavo, raznovrstne melike pijače in izvrsten lunch. Vabimo vs

gospode in gospe rojakinje, da obiščejo.

Peter Majhor,

lastnik

Calumet, osma cesta

Richterjev Pain Expeller

z sidrom

SLOV. KATOL.

PODP. DRUŽBA.

Vstanovljena 3. marca 1915
na Calumet, Mich.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: Joha Spreitzer, 218 Oak St. .... Calumet, Mich.
Podpreds.: John Gazvoda, 509 Tam St. .... Laurium,
Tajnik: Math F. Kobe, 420 7th St. .... Calumet, "
II. taj.: Jos R. Sedlar, Lindin Lake Ave. St. Laurium "
Blagejnik: Jos. Scheringer, Oak St. .... Calumet, "
Duhovni vodja: Rev. L. Klopčič, ... Calumet, "

NADZORNIKI:

John D. Puhak, 2140 Log St. .... Calumet, Mich.
John Gosenca, 4055 Elm St. .... " "
Matt Sustarich, Osceola St. .... Laurium "

POROTNI ODBOR.

John Sustarsich, 420 Osceola St. Laurium, Mich.
Matt Straus, 2409 B St. Calumet "
Jos. Vardjan Dollar Bay, Michigan.

VSA pisma tikajoča se uradnega poslovanja posiljajo naj se na glavnega tajnika družbe.
VSE denarne pošiljave pa na blagejnika družbe.
VSAKA katoliška družina naj skrbi, da so njeni udje, člani katoliške Podporne Družbe, katere bodo zanje bratovsko skrbeli ob času nesreče, poškode ali bolezni. Natančnejša pojasnila se dobijo vsaki čas od glavnega tajnika.
Družbino glasilo so "Slov. Novice."

IZ URADA GL. PRED. IN TAJNIKA S.K.P.D.

Zdrave in vesele Božične Praznike in Srečno, Zadovoljno Novo leto 1919 želita članstva S.K.P. Družbe:

JOHN SPRAJCAR, preds.
M.F. KOBE, tajnik.

Začetek nove dobe.

Nepopisno vesele se je spustilo vseh gre, kakor da bi se spustila težka mora, ki je skozi tri leta vojne tiščala vse narod. Živela jugoslovanska država! Živela Hrvatska! Živela slovenska, zjedinenje in samostojnost jugoslovansko! Živela edinstvo Slovencev, Hrvatov in Srbov! Živel predsednik Wilson! živel predsednik osvoboditelj! z nazdravljanjem celom, Poljakom, Narodnemu Svetu, Korošcu, Pribičeviću, korošcu, ob pevanju narodnih pesni, Lapa naša domovina. Hej, Oj namo - Omano, Svanula naša. Naprej zastava Slave, sokolovna himne, marseljeze, je krenil narod okoli Jelačićevega trga nazaj po hiši pred Kačičev, znamenik. V sprevedu je že bilo 10.000 oseb. Potoma so iz hiš, razpustili burno pozdravljanje, pozicali manifestantom, navdaje je vedno bolj rastlo, tako se more mirnim srem reči, da prvi večeršnji manifestaciji so se odvalili bel Zagreb. Ko je do pel spreved v Dolgo je zadonela iz tisočih grl narodu: Oj Slavn, Manifestacije dostojanstvene. Manifestantom krenili v vzornem redu po ulici in strnje v vrsti in nikjer ni bilo do kakih izgredov. Nato se spreved ustavil pred saborsko, kjer je ravno tedaj zboroval Narodni Svet. Deputacija je prišla, en meščan, en delavski predstavnik, in dve gospe, ki so v zbornico, da pozdravi Narod. Sveta, predstavnik, ki jim pokaže svoje prijetno in zadovoljstvo. Govoril je predstavnik, ki je pozdravil iz tisočih člane narodnega društva in njihovo junaško držanje, ko se nam je pristudilo in zatiranje in ko vsi smo in zahtevamo svobodo in pravičnost. Vsi smo složni za pripravljeni smo, po ko volji Narod. Sveta, s katerim ne pademo. Na to je spregovoril poslanec Svetozar, Pribičević, kako so vse stranke, ki so složne; vsi smo ena družina in ena misel, vsih očelno svobodo in zjedinenje, pravljajo omladino in meščane računajo na njih področju. Zatem je govoril dr. Ante Starčević, ki je izjavil, da podpisujemo besedo prijatelja Pribičevića: pozval prisotne, da se prosi ta veliki dan. Krenil spreved pred dvorec, pred oni dvorec, katerim so padali nekoč strelnokresov, kjer so se vsi

demonstracije in kjer so demonstranti pobijali okna. Tu so danes odmevali urnobesni kliči narodnemu baui Mihaloviču, nakar se je vrnil spreved nazaj po Dolgi ulici na Jelačićev trg in pred gledališčem.

Svečana prisega narodnemu svetu.

Na celu sprevedu so korakali člani Narodnega Sveta, poslanec Wilder, mestni zastopnik Winterhalter in dr. Angjelinovič. Na vseučiliškem trgu pred vseučiliščem je spregovoril zbranimu narodu dr. K. G. Angjelinovič. Opozoril je na Tiszino grožnjo, da nas bo zdrobil. Danes mi Budimpešti, Dunaju in Berlinu dokazujejo, da smo živi in da ni sile, ki bi nas mogla zdrobiti. Tresejo se temelji, pokajo okovi, sokoli se dvigajo, svoboda vzbaja..... "Govornik je pozval manifestante, da svečano prisežejo Narodnemu Svetu, in na tisoče rok se je dvignilo k prisegi. Ganljiv in veličasten je bil trenutek, ko so vsi prisotni dvignili roke in izrekli presego zvestobe in udanosti Narodnemu Svetu.

(Dalje prihodnjije).

NE ZABITE!

Se oglasiti pri meni, ko se namenite omisliti obliko ali pa vrhno suhno. Naše popravljanje in čiščenje oblik je lično delo.

Julius Ozanich

Poslojpe Calumet State Banke Calumet, Mich.

ZA PRAZNIKE

Sadje, Orehi, Candy, Banane, kakor tudi razne druge drabnarije. Pipe, žepne nože itd.

Točna postrežila vsakemu odjemalcu.

J. SAHADI

Šesta Cesta. Red Jacket.

VSEM

Rojakom želim vesele Božične praznike in srečno Novo Leto, ter jih vabim, da bi me večkrat obiskali. Jamčim vsem uljudno postrežbo.

JOS. STUKEL

Osmo cesta Calumet, Mich.

Za nekaj časa!

Ker imamo na rokah še zalogo "Mackinaw" in Vrhnih Velkih Sukenj, prodamo jih po znižani ceni, da naredimo prostor za novo zalogo. Priporočamo se cenjenim odjemalcem da si omislijo za praznike iz naše zaloge vse potrebščine za lično oblečenega moža.

PENBERTHY & SPEHAR.

PETA CESTA.

Tem potom izražam vsem mojim cenjenim obiskovalcom prisrčno voščilo za bodoče Božične Praznike in Veselo srečno Novo Leto in jim kličem; Do svidenja še mnogokrat!

PETER MAJHOR

8ma cesta Calumet

SE VEDNO NA STAREM MESTU,

In še vedno izdelujemo slike prve vrste po največjem kroju.

Naša posebnost so ženitovanske skupšine. Dobro delo, skrbna postrežba in primirne cene je naša posebnost

HERMANS STUDIO

Peta cesta. Calumet.

Ponudba ki je Velicega Pomena 37.60

Za toliko časa dok jih imamo kaj v zalogi. Prodamo 50 pravih Victrol četrtink z sličnim kabinetom = 12 komadov 6 10 in. D. F. pločic - katere sami izberete po značilno nizki ceni \$37.60

Na lahke obroke

Na razpolago druge zanimivosti.

McLOGAN & PEARCE MUSIC CO.

Peta Cesta, Calumet.

37.60

DRUŠTVENI OGLASI.

Slovensko - katoliško podporno društvo Slovensko neodvisno podporno društvo

SV. JAKOBA.

št. 2. S. K. P. Družbe.

Laurium, Mich.

Prvo in edino Slov. Kat. Pod. društvo na Laurium.

Ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldne v dvorani Gosp. John Sustaricha na Osceola cesti.

Društveni odbor za leto 1918

Jakob Vertin, predsednik.
Josip Režek, podpredsednik
Jos R. Sedlar, tajnik
John Šustarič, blagejnik

ODBORNICI ZA 2 LETI:

Martin Straus, Josip Jakša, Anton Urdavič, Peter Hrebec.

ODBORNICI ZA ENO LETO:

John Gršič, Jos. Vogrin, Paul Majerle, Jos. Zales

Marša I: Atija Stuber.
Poslanec: Jos. R. Sedlar.

Bolniški obiskovalci: John Sustaric za Laurium; za Raymbaultown in okolico, Martin Straus za Red Jacket in okolico Anton Urdovic

V slučaju bolezni plačuje društvo Bolniške podpore po \$1.00 na dan za dobo 6 mesecev in nadaljih 6 mesecev plačuje Družba po \$20.00 na mesec. Cela smrtina je \$800.00 oziroma \$400 kakor se hoče kdo zavarovati. Nadalje plačuje družba tudi razne poškode zgrubo rok, nog, tokačes in t. d

K obilnemu pristopu vabi

Odbor

DRUŠTVO SV. PETRA.

št. 30 K. S. K. J. v Calumetu.

Ima svoje redne mesečne seje vsako drugo nedeljo v mesecu takoj po prvi sv. maši v dvoran slovenske cerkve sv. Jožeta.

Uradniki za leto 1918.

Predsednik, ihael Majerle.
Podpredsednik, Peter Zunich.
Tajnik in zastopnik, Paul K. Madronich.
Zapisnikar, John R. Sterbene ml.
Blagejnik, Marko Sterk.

ODBORNICI ZA 1. LETO.

John Musić, Frank Plautz in Mihal Žunič.

ODBORNICI ZA 2. LETI.

John R. Sterbenz, ml., John Turk George Kotze.

Porotni odbor ihael Sterk John Šustarič in Frank Beničič.

Poslanec, Math F. Kobe, Maršal, Marko Kotze. Vrtar, Math Anečič.

Bolniški obiskovalci

Za Red Jacket, Yellow Jacket, Blue Jacket in Newtown: Paul D. Spehar (210 - 5th. St. v prodajalni). Za Laurium: ike Perušič. Za Raymbaultown Osceola Swedetown: John Musić.

Za Tamarack, Tamarack St. 5 in North Tamarack: Math O. Majerle. Za

K obilnemu pristopu vabi

ODBOR.

Sv. Mihaela

na Calumet, Mich.

Ustanovljeno dne 17. avg. 1912.

Mesečne seje se vrše vsako četrto nedeljo po prvi maši v cerkveni dvoran

URADNIKI

Predsednik, John Gazvoda.
Podpredsednik, Alojs Simec
Tajnik, And. Gombach
Podtajnik, Jos. Gazvoda
Blagejnik John Gosenca

ODBORNICI:

Alojs Lavrič, John Kolbuchar Anto Muhič, Alojs Jenič, Jos. Klubičar, John Murn, Frank Šušteršič.

Vrtar in maršal, Jos. Kečevar

BOLNIŠKI OBISKOVALCI:

Za Red, Blue in Yellow Jacket, Tamarack, in za okolico, L. Gazvoda, Oak St., Yellow Jacket.

Laurium, Raymbaultown in Osceola in okolico; Alois Laurich

To društvo je samostojno, ter plača v slučaju bolezni 20.00 na mesec bolniške podpore. Vsmrtino plača vsak član 1.00 za pokojnikom, toraj več članov tem boljše.

Društvo je sedaj za nedoločen čas znižalo pristopnino na \$3.00 Posluž se te prilike ter pristopite k društvu K obilnem pristopu vabi

ODBOR.

Društvo sv. Cirila in Metoda

št. 9. v Calumet, Mich.

Spadajoče v J. S. K. J. ima svoje redno zborovanje vsako tretjo nedeljo v mesecu, točno ob 9 uri zjutraj v prostorih dvorane slovenske cerkve sv. Jožeta.

Uradniki društva za leto 1918 so

Pred. Frank Sedlar.
Podpred. Jos. Planiz ml.
Prvi taj. in zastop. John D. Zunich
Zapisnikar: Joseph Koss.
Blagejnik, Joseph S. Stukel.

ODBORNICI ZA ENO LETI:

John Pesich, John Gosenca, John Stare,

Odborniki za dve leti

Peter Mihelich Martin Straus Jacob Kautič.

Maršal in Poslanec: Jacob Banovec.

V slučaju bolezni se najprej oglaste pri tajniku John D. Zunich 4098 Cone St. Jednota plačuje v slučaju bolezni \$1 in \$2 na dan takoj od prvega dneva.

Za izgubo roke ali ene noge \$400, za izgubo enega očesa \$200, za izgubo obeh rok, nog ali oces \$800.

V slučaju smrti plača članom (icam) prvega razreda \$1500, drugega razreda \$1000, tretjega raz. \$500, 4 raz. \$250.

Vsi oddaljeni člani pa zamorelo sveto bolezen pisмено naznanti isti dan ko zbolijo.

K obilnem pristopu vabi

USTANOVLJENA LETA 1873.

Merchants & Miners Bank CALUMET, MICH.

Glavnica \$150,000.00
Prebitek in nerazdeljen dobiček 250,000.00
Obveznosti delničariev 150,000.00

Od vlog na čas se plačajo obresti.

TA BANKA VAM nudi VARNO ULOŽIŠČE za del vaših PRIHRANKOV. Ima ZADOSTNO GLAVNICO VELIK PREBITEK, DVAKRAT večji REZERVNI SKLAD, kot ga postava zahteva ter imajo njeni URADNIKI DOLGO LET IZKUSNJE v BANČNEM POSLOVANJU.

Charles Briggs, predsednik.

Peter Ruppe, podpredsednik, W. B. Anderson podpredsednik in upravitelj, Stephan Paull, blagejnik, J. E. Shepard, blagejnik in namestnik.

Stari pregovor pravi!

Da se prepričate kaj da je dobro

in

Kje da se dobi. Morate poskusiti.

Da dobite sveže meso, pošteno vago, točno in uljudno postrežbo, idite k Muvrinu in ne bode Vam žal.

Peninsula Meat Market

VOGAL 6. IN ELM CESTE.

Rojaki, pristopajte v

S. K. P. Družbo.

ŽELIMO VAM VSEM

VESEL BOŽIČ in SREČNO NOVO LETO.

PRVA NARODNA BANKA.

CALUMET

V BOŽIČNI NOČI.

[Piše Janko Barle]

V moji sobi je polmrak. Le nekoliko svetlobe prihaja z ulice od svetilke, katera gori ravno pod mojim oknom. Meseca ni, zri se mi pa vendar, da miglja na temnem nebu nekoliko zvezdic. Morda se pa tudi motim.

Ležim. Hotel bi vstati, pa ne morem. Glava mi je težka, vroča, srce mi hitro utriplje, a udje so mi oslabei. Bolan sem, in ravno danes, danes na sveti večer!

Upal sem, da do danes ozdravim. Na take dni je človek nerad bolan. Nič. Bolezen se je šele prav razvila, in zdravnik pravi, da bom moral še dolgo ležati. A že sedaj komaj ležim!

Ravno pod menoj je soba za sluge. Jeden nateguje že nekoliko dni nekako staro nadasljivo harmoniko. Menim, da bi hotel igrati neko božično pesem, pa ne gre. Vedno ista dva akorda, jeden ko harmoniko stisne, drugi ko jo raztegne; pa ko bi bila čista, naj bi še bilo: a harmonika je že romala kdo ve skozi koliko takih umetniških rok! In ta dva akorda poslušam v malo prenehajih že nekoliko dni; a nočjo, ko čimna umetnik časa, poslušam ju kar ne prenehoma. Mašil sem si že ušesa, a zastoj, čujem ju vendar in mislim, da bi ju čul, ko bi tudi oni doli prenehal, tako sta se mi že zarezala v moj spomin. Oj to je poezija, poezija svetega večera, katerega sem se tako veselil!

Tudi pesem se začuje, starodavna božična pesem, ta mi je mi lejša, čeravno so glasovi, kateri jo pojo, hripavi in preveč zategujejo. Pa naj bo, gotovo prihaja pesem iz veselega in zadovoljnega srca. Ona akorda pa ta jednoli-

čna pesem me naposled utrudijo, moje misli se množe, ali postajajo vedno bolj nejasne in prehajajo naposled v poslušanje, oči se mi zapro in zaspiam....

Sneg naletuje, beli sneg. Cesta se vije čez goro. Telegrafske žice in pa dreves na obeh straneh ceste se drži ivje. To ivje mi je tako všeč in podaje zimskemu znevu čarobno lepoto. In sedaj še sneg naletuje. Naj le, kaj bi bili božični prazniki brez snega!

Dobro jo mahamo in če je tudi zima, nam so lica rdeča kakor božična jabolka, a glava se je celo malo spotila. Mahni smo se, naj starejši ima komaj štirinajst let, pa vendar smo jo mahali na počitnice peš, četudi je daleč čez goro. Voza nam domači ne morejo poslati, sami ga tudi ne moremo plačati, in kaj bi bili božični prazniki, če bi ne bili v rojstveni hiši? Torej na pot!

Z vsakim korakom smo bliže domu. Pač bode mo moral še mnogokrat prestaviti noge po sneženih cestah, doma pa le bode mo, če preje ne, tedaj, ko pade na zemljo prvi mrak.

Pozdravljajo nas vedno bolj znani kraji, srce hitreje utriplje in podaje novih močij utrujenim udom. Še nekoliko, pa smo v rojstveni vasi!

Zmračilo se je. Mahna okna kmetijskih hiš se danes bolj svetijo ko navadno: vidim zlate orehe, in srebne leščnike, kako vise na okrašenem stropu; vidim vesele, zadovoljne obraze okrog ogromne javorove mize. A hitim naprej do domače hiše.

Vežna vrata so odprta, kakor da nekoga pričakujejo. Odprem počasno in stopim v mračno vežo. Oj, prav nič se ne bojim! Hitim dalje potrkan na vrata. Veseli glasovi

se začujejo v soči, nastane nemir začujem večkrat svoje ime, vrata se odpro in evo me med mojimi dragimi! Prav nič nisem truden prav nič nisem lačen, vesel sem, srečen.

Evo tam v kotu jaslice! Jaz jih sicer nisem delal kakor nekdanj, a prav take so, kakršne so bile prej. Čez nekaj časa pozvončka srebrni zvonček, vrata se odpro, in vo v drugi sobi sijajno razsvetljenega božičnega drevesca, a pod njim darovi, mnogoštevilni darovi. Aha, vidim že tudi svoje ime!

To je veselih vzklikov, to srčne, ga veselja, to pripovedovanja na ta večer, kateri je najlepši v cellem letu. Kako hitro pač poteka čas v oni sreči! Jej, saj se je že celo zvon oglasil, treba se bo pripraviti za polnočnico!

Vzbuđim se. Zopet ležim v svoji polmraku sobi, sam samcat: zbežale so od mene one lepe sanje moje mladosti. Le zvon se slovesno glas v tibi mimi božični noči, nje gov glas sega v vsako srce, in čujem ga tudi jaz in ta ko rad ga čujem. Kakor da mi prinaša v srce mnogo, mnogo tolažbe, kakor da mi njegov glas osvežuje in ponavlja moje sanje in me prinaša v duhu k mojim dragim. In nič več nisem tako osamljen in otožen v oni lepi božični noči!

NA JUŽNI FRONTI.

V zakopu tam na južni fronti Na puško mlad vojak sloni. Oko njegovo zre v višavo, Kjer broj se jasnih zvezd blišči.

Premišlja o minulih dnevih. Ko tekal bosonog, Po zemlji rojstnega je doma V mladostnih letih vse okrog.

Domače pustil je ognjišče Podal čez morje se je v svet.

Vsakdo v tej hiši želi
vsakemu v vaši hiši

Vesel Božič
in
Srečno Novo Leto!
STECKBAUER

Vaš Fotografar že od leta 1893.

Z namenom, da se zopet vrne
Vesel nazaj čez nekaj let.

Pa čuj! trompeta zdaj zapoje
Iz sladkih sanj ga prebudi.
In glas poveljnika-vojaka
Nad strelnim jarkom zadoni!

Pokoncu fanje! brzo v vrste!
Se sliši njega strogi glas.
Sovražnik nam liti nasproti:
Nastopimo! sedaj je čas.

Se dvigne zvezdnata zastava,
Za njo Amerikancev broj.
Z železno, krčevito voljo
Hite junaki naši v boj.

In začne se krvava bitka,
Žvenket in grom pretresa zrak.
V divjem boju silovitem
Med prvimi je naš junak.

Okolu sebe hrabro bije,
S tovariši naprej liti—
Nad glavo mu granata poči—
Mladenič ranjen obleži.

Pojema noč in zarja mlada
Na vshodu daje prvi svit.
Ko naš junak se težko dvigne,
S krvjo po glavi ves oblit.

Bolešno glavo gori dvigne
In z trudom sede na zemljo.
Okolu sebe mrtvih tolpo
Začne motriti mu oko.

Pa glej! ne daleč tam od njega
Sovražni ranjenec ječi:
Ko imel bi kapljo le vode!
Slovensko oni govori.

Oprezno naš junak poslušša
Saj tudi rojen je Sloven.
S težavo k ranjenem se vleče
Od zgube krvi omoglen.

Na brate! mu slaboten reče,
Jaz imam tu še kap vode.
Četure snamo si iz rame,
Poda jo ranjenem v roke.

In ranjenec, mož s sivo brado
Mladeniča pogleda nem—
En sam pogled med njima dvema
In padeta si v objem.

Oh oče! moj predragi oče!
Šnem li verjeti, da ste Vi?
In solze radosti, veselja,
Privro mu gorke iz oči!

Da, reče starček, tudi mene
Poklical je dolžnosti glas,
In starca sem kaj me privedel
Od doma vojne je ukaz.

Iz za gora se solnce dvigne,
Ter bojno polje razsvetli.
In dvoje src, na tuji zemlji
Se njega žarom veselji.

Jos. Plantz ml.